

عنوان درس: قاره‌ی آمریکا کجاست؟

هدف کلی: آشنایی با موقعیت و ناهمواری‌های قاره‌ی آمریکا
هدف‌های جزئی:

- ۱- آشنایی با مفاهیم برّ قدیم و برّ جدید
- ۲- شناخت موقعیت قاره‌ی آمریکا
- ۳- آشنایی با نام ویژگی‌های چین‌خوردگی‌های جوان و مرتفع قاره‌ی آمریکا
- ۴- آشنایی با نام و ویژگی‌های رودها و جلگه‌های قاره‌ی آمریکا
- ۵- آشنایی با نام ویژگی‌های توده‌های کم ارتفاع قدیمی قاره‌ی آمریکا
- ۶- آشنایی با نام و اهمیت کانال پاناما

هدف‌های رفتاری: دانش‌آموزان پس از پایان درس باید بتوانند:

- ۱- مفاهیم برّ جدید و برّ قدیم را توضیح دهند.
- ۲- موقعیت قاره‌ی آمریکا را روی نقشه توضیح دهند.
- ۳- درباره‌ی اهمیت کانال پاناما توضیح دهند.
- ۴- روی نقشه‌ی گنگ، چین‌خوردگی‌های جوان و توده‌های کم ارتفاع قدیمی را نام‌گذاری کنند.
- ۵- روی نقشه‌ی گنگ رودها و جلگه‌های مهم امریکای شمالی و جنوبی را معین کنند.
- ۶- رودها، جلگه‌ها و کوه‌های مرتفع امریکای شمالی و جنوبی را نام ببرند.
- ۷- مسیر عبور کشتی‌ها از اقیانوس اطلس به آرام و عبور از کانال پاناما را روی نقشه ترسیم کنند.

وسایل موردنیاز: نقشه‌ی جهان یا کره‌ی قاره‌ی آمریکا (دیواری) اطلس دانش‌آموز، نقشه گنگ جغرافیایی - نقشه‌ها و عکس‌های کتاب، نقشه‌ی طبیعی مندرج در کتاب معلم (امریکا) که تکثیر شده و در اختیار

دانش آموزان قرار می‌گیرد.

پاسخ فعالیت‌ها که تمرین و کار با نقشه است، اطلاعات دانش‌آموزان را تکمیل کنید. در پایان نقشه‌ی گنگی را که از قبل تکثیر کرده‌اید به‌عنوان تکلیف منزل در اختیار دانش‌آموزان قرار دهید.

پاسخ صحیح فعالیت‌های کتاب:

۱- با توجه به نقشه‌ی کتاب روی نقشه گنگ نوشته می‌شود.

۲- تا قبل از حفر کانال پاناما کشتی‌ها مجبور بودند برای عبور از آب‌های اقیانوس اطلس به اقیانوس آرام، امریکای جنوبی را دور بزنند ولی بعد با حفر این کانال در امریکای مرکزی این دو اقیانوس به هم مرتبط شدند.

۳- دو مسیر یکی از طریق کانال پاناما و دیگری با دور زدن امریکای جنوبی ترسیم می‌شود. مسیری که از کانال پاناما می‌گذرد، کوتاه‌تر است چون کشتی‌ها مجبور نیستند امریکای جنوبی را دور بزنند.

۴- چون تا قبل از این که کریستف کلمب و امریکو وسپوچی آن را کشف کنند، کسی از وجود این سرزمین خبر نداشت.

نمونه‌ی پرسش‌های ارزش‌یابی:

۱- برّ قدیم به کجا می‌گویند؟ برّ جدید به کجا گفته می‌شود؟

۲- تنگه‌ی برینگ بین کدام قاره‌ها قرار دارد؟

آسیا - اروپا اروپا - افریقا

امریکا - اروپا امریکا - آسیا

۳- کانال پاناما کدام اقیانوس‌ها را به هم متصل می‌کند؟

آرام به اطلس اطلس به هند

هند به آرام منجمدشمالی به اطلس

روش پیشنهادی ارائه‌ی درس: از دانش‌آموزان بخواهید به نقشه‌ی جهان‌نما و یا کره‌ی جغرافیایی توجه کنند و سپس با توجه به آموخته‌های قبلی آنها سؤال کنید: کدام قاره‌ها به هم نزدیک‌تر و کدام قاره‌ها دورترند؟ آن‌گاه دو مفهوم برّ قدیم و برّ جدید را به کار ببرید. سه قاره‌ی نزدیک به هم را که هزاران سال است شناخته شده‌اند برّ قدیم می‌گویند و به قاره امریکا که بعداً کشف شد برّ جدید می‌گویند. (قبلاً) می‌توانید چگونگی کشف این قاره را موضوع تحقیق قرار دهید و اکنون از دانش‌آموزان بخواهید نوشته‌های خود را درباره‌ی کشف قاره امریکا بخوانند و اطلاعات ارائه شده به‌وسیله‌ی آنها را کامل کنید).

توجه دانش‌آموزان را به نقشه‌ی قاره‌ی امریکا جلب کنید و بپرسید که از نظر شکل ظاهری چه تفاوتی بین این قاره با سایر قاره‌ها وجود دارد؟ پاسخ‌های دانش‌آموزان را روی تخته بنویسید. دو ویژگی مهم قاره‌ی امریکا را، یعنی کشیدگی آن از قطب شمال تا نزدیک قطب جنوب و دو تکه بودن آن، توضیح دهید. سپس توجه دانش‌آموزان را به آب‌های اطراف این قاره جلب کنید. تنگه‌ی برینگ و اتصال آسیا به امریکا در درس‌های اول بحث شده است. درباره‌ی کانال پاناما و اهمیت حفر آن توضیح دهید و توجه آنها را به عکس کتاب جلب کنید.

با سؤال و جواب از دانش‌آموزان روی نقشه انواع ناهمواری‌های جوان، جلگه‌ها، رودها و توده‌های کم‌ارتفاع قدیمی را توضیح دهید و از آنها بخواهید فعالیت کتاب را به طور گروهی در کلاس پاسخ دهند و شما پاسخ‌های آن‌ها را تصحیح کنید و در حین تصحیح

۴- پرآب‌ترین رود جهان چه نام دارد؟

نیل آمازون

می‌سی‌سی‌پی پارانا

۵- در امریکای شمالی رشته کوه‌های..... و در امریکای جنوبی رشته کوه‌های..... از شمال تا جنوب کشیده شده‌اند.

۶- امریکای شمالی و امریکای جنوبی به وسیله خشکی باریکی به نام..... به هم متصل شده‌اند.

۷- آیا مردمان آسیا در گذشته‌های دور از تنگه‌ی برینگ گذشته و در امریکا ساکن شده‌اند؟

بلی خیر

۸- کدام بخش از قاره‌ی امریکا زلزله‌خیز و سرزمین آتش‌فشان‌ها است؟

غرب امریکا شرق امریکا

چرا؟ زیرا

۹- قاره‌ی امریکا به چند بخش تقسیم می‌شود؟ نام ببرید.

- نمونه‌ی فعالیت‌های کتاب

- نقشه‌ی گنگ امریکا

دانستنی‌های معلم:

رود می‌سی‌سی‌پی: می‌سی‌سی‌پی بزرگترین رود امریکای شمالی و یکی از بزرگترین رودهای جهان است. سرچشمه‌ی رود می‌سی‌سی‌پی دریاچه‌ی «ایتاسکا» در جنگل‌های «مینه‌سوتا» است که تا سال ۱۸۳۲ جایی ناشناخته بود. می‌سی‌سی‌پی به تنهایی ۳۷۷۹ کیلومتر طول دارد و اگر شاخه‌ی طویل «میسوری» را هم به آن اضافه کنیم، طول آن به ۶ هزار کیلومتر می‌رسد؛ در این صورت می‌سی‌سی‌پی به طولانی‌ترین رود امریکای

شمالی تبدیل می‌شود. می‌سی‌سی‌پی آب‌های ۳۱ ایالت امریکا و بخش‌هایی از کانادا را زه‌کشی می‌کند و آب‌های آنها را به خلیج مکزیک روانه می‌سازد. از طریق می‌سی‌سی‌پی یک بزرگ‌راه عظیم آبی به داخل ایالات متحده کشیده شده است.

در بخش‌های علیای رود باتلاق‌ها، جنگل‌ها، بیشه‌زارها، پرندگان و حیات وحش همچنان مثل روزگارانی است که هنوز این رود بزرگ مورد نقشه‌برداری قرار نگرفته بود. در جنگل‌های ویسکانسین که روزگاری محل عبور و مرور بازرگانان پوست بود هنوز رود می‌غرد و پیچان به جلو می‌تازد. در این قسمت از رود، چوب‌برهای اهل اسکاندیناوی، در گذشته، درختان جنگل را می‌بریدند و الوار آن‌ها را به هم می‌بستند و به آب‌های می‌سی‌سی‌پی می‌سپردند تا صدها کیلومتر پایین‌تر همکارانشان آن‌ها را از رود بگیرند و در کارخانه‌های چوب‌بری شکل دهند.

رود اوهایو در نزدیکی «کایرو» وارد می‌سی‌سی‌پی می‌شود که از آن به بعد می‌سی‌سی‌پی را رود بزرگ پیرمرد نام می‌دهند زیرا از حالت پرجوش و خروش خارج می‌شود. سرانجام رود به نزدیکی نیواورلئان می‌رسد دلتای می‌سی‌سی‌پی شهر نیواورلئان را در خود جای داده است. از این شهر به بعد رود به چندین قسمت تقسیم می‌شود و از طریق مجراهای مختلف آرام‌آرام از باتلاق‌ها و نزارها می‌گذرد و به جنگلی از دکل‌های چاه‌های نفت می‌رسد! این دکل‌ها علائم ثروت‌های جدید دلتای می‌سی‌سی‌پی بزرگ هستند.

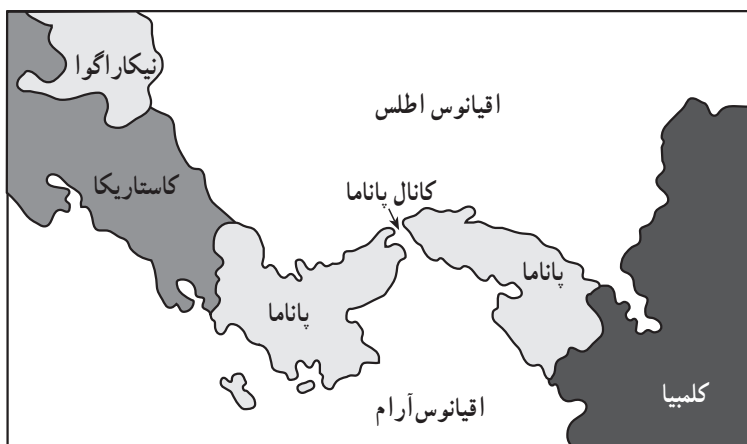
واژه‌ی می‌سی‌سی‌پی از زبان سرخ‌پوستان گرفته شده است. می‌سی‌سی‌پی بزرگ و سی‌پی یعنی آب.

راه کلمب را ادامه داد و تا ۵۲ درجه عرض جنوبی تا نزدیکی‌های برزیل پیش رفت. امریکو گزارشی منتشر نمود که در سال ۱۵۰۲ میلادی به لاتین ترجمه و منتشر شد و باعث شهرت او گردید و چنین وانمود شد که امریکو کاشف حقیقی دنیای جدید می‌باشد. تا این که در سال ۱۵۰۷ کتابی به زبان لاتین تألیف شد که در مقدمه آن یکی از جغرافیدانان پیشنهاد کرده بود این قطعه خشکی به نام کاشف آن «امریکا» نام نهاده شود. کانال پاناما: کانال پاناما بین دو اقیانوس آرام و اطلس و در کشور پاناما در امریکای مرکزی احداث شده است. مجموع مساحت کانال ۱۴۳۲ کیلومتر مربع است. طول آن ۶۵ کیلومتر، عمق آن متفاوت و به طور متوسط در حدود ۱۲ متر و پهنای متوسط آن نیز حدود ۹۰ متر است. این کانال در سال (۱۹۱۴ م - ۱۲۹۳ هـ.ش) افتتاح شد طبق قرارداد بین ایالات متحدهی امریکا و کشور پاناما این کانال برای عبور کشتی‌های بازرگانی و جنگی کلیه‌ی ملت‌ها به‌طور تساوی با پرداخت حق عبور آزاد است.

رود آمازون: رود آمازون پرآب‌ترین رودخانه‌ی جهان است و در امریکای جنوبی در کشور برزیل جریان دارد. از ارتفاعات آند سرچشمه می‌گیرد و به اقیانوس اطلس می‌ریزد.

طول آمازون ۶۲۸۰ کیلومتر است و حد متوسط آبی که به اقیانوس اطلس می‌ریزد ۱۸۰,۰۰۰ مترمکعب در ثانیه می‌باشد. تخمین زده می‌شود که این مقدار، $\frac{1}{5}$ همه‌ی آبی است که از سطح خشکی‌های جهان به دریاها می‌ریزد. عظمت این حجم آب چنان است که تا ۱۶۰ کیلومتری ساحل مزه‌ی آب آن تحت تأثیر مزه‌ی آب اقیانوس قرار نمی‌گیرد.

کشف قاره‌ی امریکا: در سال ۱۴۹۲ میلادی برابر با ۸۹۷ هجری قمری کریستف کلمب دریانورد ایتالیایی با الهام از نوشته‌های مسلمانان دایر بر کروی بودن زمین جهت سفر به هندوستان از غرب اروپا راهی این سرزمین گردید اما به جای هندوستان به قاره‌ی امریکا رسید ولی متوجه نشد که سرزمین جدید را کشف کرده است. پس از کلمب یک دریانورد دیگر بنام «امریکو وسپوچی»

عنوان درس: چرا آب وهوا و پوشش گیاهی قاره ی امریکا از شمال به جنوب تغییر می کند؟

هدف کلی: آشنایی با آب وهوا و پوشش گیاهی قاره ی امریکا
هدف های جزئی:

- ۱- آگاهی از تأثیر کشیدگی شمالی - جنوبی قاره ی امریکا در آب وهوای آن
- ۲- آشنایی با انواع آب وهواهای قاره ی امریکا و محدوده ی تقریبی هر یک از آنها
- ۳- آشنایی با انواع پوشش گیاهی و محدوده ی گسترش آنها در قاره ی امریکا
- ۴- آشنایی با نام بیابان های قاره ی امریکا، ویژگی ها و علت به وجود آمدن آنها

هدف های رفتاری: دانش آموزان پس از پایان درس باید بتوانند:

- ۱- علت تنوع آب وهوا و پوشش گیاهی قاره ی امریکا را بیان کنند.
- ۲- انواع آب و هواها و محدوده ی تقریبی آنها را در قاره ی امریکا نام ببرند.
- ۳- انواع پوشش های گیاهی قاره ی امریکا و محدوده ی تقریبی آنها در قاره ی امریکا را نام ببرند.
- ۴- بیابان های قاره ی امریکا را نام ببرند.
- ۵- ویژگی های بیابان های امریکا را بیان کنند.
- ۶- روی نقشه ی امریکا، انواع آب وهوا و پوشش گیاهی را نشان دهند.

وسایل مورد نیاز: نقشه ی پوشش گیاهی امریکا و نقشه ها و عکس های مندرج در کتاب، نقشه ی جهان نما
روش پیشنهادی ارائه ی درس: ابتدا با استفاده از نقشه ی جهان نما و یا کره ی جغرافیایی توجه دانش آموزان را به کشیدگی قاره ی امریکا از قطب شمال تا قطب جنوب جلب کنید. آنگاه از دانش آموزان بخواهید از شمال تا جنوب قاره، مدارات قطبی شمال، رأس السرطان، استوا، رأس الجدی و مدار قطبی جنوب را مشاهده کنند.

امریکای جنوبی دیده می‌شود و نشانه‌ی آب‌وهوای گرم با یک دوره‌ی خشک و یک دوره‌ی بارانی است. (گرم مداری)

۵- دانش‌آموزان را تشویق کنید به دانش‌آموز برزیلی با طرحی که برای جلسه‌ی آینده به کلاس می‌آورند پاسخ دهند. هدف از طرح این فعالیت توجه بیشتر به حفظ و مراقبت محیط‌زیست (جنگل‌ها) و پرورش مهارت‌های تجسم، ترسیم و توجه به چشم‌اندازها می‌باشد. از طرح‌هایی که دانش‌آموزان به کلاس می‌آورند استقبال کنید و آنها را به دیوار کلاس نصب نمایید.

نمونه‌ی پرسش‌های ارزش‌یابی:

- ۱- هر یک از انواع آب‌وهوا در قاره‌ی امریکا چه نوع پوشش گیاهی دارد؟
 - الف - قطبی
 - ب - سرد
 - ج - معتدل
 - د - استوایی
- ۲- آیا در بیابان‌های امریکا میزان بارش بسیار ناچیز است؟

☐ بلی	☐ خیر
------------------------------	------------------------------

 دلیل آن را بنویسید:
- ۳- چرا در ناحیه‌ی استوایی امریکای جنوبی جنگل‌های انبوه دیده می‌شود؟
- ۴- کشور کانادا بیشتر دارای چه نوع آب‌وهوایی است؟

☐ (۱) سرد	☐ (۲) معتدل
☐ (۳) استوایی	☐ (۴) بیابانی

دانش‌آموزان با توجه به آموخته‌های درس‌های قبلی و مناطق آب‌وهوایی و پوشش‌های گیاهی می‌توانند به راحتی به تأثیرات مدارات و تنوع آب‌وهوایی امریکا پی‌ببرند. توجه دانش‌آموزان را به نقشه‌ی پوشش گیاهی کتاب و راهنمای آن جلب کنید و با سؤال و جواب از شمال تا جنوب امریکا ابتدا نوع پوشش گیاهی هر ناحیه را سؤال کنید و سپس از آنها بخواهید بگویند هر نوع پوشش گیاهی بیان‌گر چه نوع آب‌وهوایی است؟ در ضمن گفت‌وگو آنها را به عکس‌های کتاب توجه دهید.

از دانش‌آموزان پرسید بیابان چگونه مکانی است و چه ویژگی‌هایی دارد؟ پاسخ‌ها را روی تخته بنویسید و آنگاه با توجه به نقشه‌ی امریکا، بخواهید بیابان‌های این قاره را نام ببرند. به وجود کوه‌های راکی و آند به عنوان مانع رسیدن رطوبت اقیانوس آرام به این نواحی اشاره کنید.

وقتی درباره‌ی جنگل‌های انبوه استوایی و آب‌وهوای گرم و مرطوب این نواحی سؤال و جواب می‌کنید درباره‌ی ویژگی‌های جنگل‌های آمازون، تخریب و نابودی روزافزون آنها و اهمیت این جنگل‌ها توضیح دهید و دانش‌آموزان را نسبت به موضوع حفظ جنگل‌ها و اهمیت آنها برانگیزانید. از دانش‌آموزان بخواهید فعالیت‌های کتاب را پاسخ دهند؛ سپس شما پاسخ‌های صحیح را به آنها بگویید.

پاسخ صحیح فعالیت‌های کتاب:

جدول:

- ۱- مخروطی ۲- آتاکاما ۳- سرد ۴- انبوه
- رمز جدول (ساوان) این نوع پوشش گیاهی در

۵- علت وجود انواع آب‌وهواها و پوشش‌های گیاهی مختلف در قاره‌ی امریکا چیست؟

(۱) نزدیکی به قطب شمال

(۲) کشیدگی شمال تا جنوب این قاره

(۳) عبور خط استوا

(۴) بارش فراوان

۶- امریکای مرکزی و جزایر دریای آنتیل دارای آب‌وهوای هستند.

۷- نواحی اطراف خط استوا در امریکای جنوبی پوشیده از است.

۸- تعیین کنید هر یک از انواع پوشش‌های گیاهی مربوط به کدام نوع آب‌وهوا است؟ پاسخ را با شماره مشخص کنید.

۱- جنگل‌های انبوه قطبی ()

۲- جنگل‌های پهن‌برگ سرد ()

۳- جنگل‌های مخروطی مدیترانه‌ای ()

۴- توندرا معتدل ()

۵- درختان زیتون استوایی ()

از نمونه‌ی فعالیت‌های کتاب هم می‌توان از ارزش‌یابی استفاده کرد.

دانستنی‌های معلّم:

دره‌ی مرگ: دره‌ی مرگ بیابانی در ایالت‌های نوادا و کالیفرنیا ایالات متحده است و ۸۶ متر از سطح دریا پایین‌تر است، یعنی پایین‌ترین سطح در نیمکره‌ی غربی. این دره بیابانی است که گرم‌ترین نقطه‌ی امریکای شمالی محسوب می‌شود.

در سال ۱۸۴۹ هنگامی که پیش‌گامان کاشف این منطقه سعی داشتند از آن عبور کنند، تا نزدیکی مرگ پیش رفتند. از آن پس این منطقه را دره‌ی مرگ نامیدند.

تخریب جنگل‌های آمازون: اطلاعات

ماهواره‌ای به روشنی نشان می‌دهد که در بخش‌هایی از آمازون تخریب جنگل‌ها در حال تشدید است. مثلاً در ایالت روندونیا برزیل بین ۱۹۷۵ تا ۱۹۸۵ مناطق تخریب‌شده‌ی جنگل با شدت فوق‌العاده افزایش یافته به طوری که فقط در سال ۱۹۸۴ یک میلیون هکتار از جنگل‌ها نابود شده‌اند. اطلاعاتی که از طریق ماهواره‌ها در مورد کل منطقه‌ی آمازون برزیل به دست آمده نشان می‌دهد که فقط در سال ۱۹۸۷، هشت میلیون هکتار از این جنگل‌ها تخریب شده‌اند و این، ۵ تا ۶ میلیون بیشتر از آن مقداری است که در اوایل دهه‌ی هشتاد در مورد نابودی جنگل‌ها پیش‌بینی می‌شد.

اگر نابودی جنگل‌ها با همین سرعت ادامه یابد برزیلی‌ها با یک فاجعه‌ی چند جانبه روبرو خواهند شد زیرا جنگل‌های بارانی مولد جای خود را به کشتزارها و علف‌زارهایی می‌دهند که بعد از چند سال حاصل‌خیزی خود را از دست می‌دهند و بارندگی نیز کاهش می‌یابد و این کاهش نه فقط در خود حوزه‌ی آمازون اتفاق می‌افتد بلکه از آنجا که بخار آب از طریق این حوزه به جنوب می‌رود احتمالاً زمین‌های کشاورزی دشت مرکزی برزیل را نیز شامل می‌شود.

عنوان درس: فرهنگ امریکای شمالی چه فرقی با فرهنگ امریکای جنوبی دارد؟

هدف کلی: آشنایی با نژادها و فرهنگ‌های مختلف در قاره‌ی امریکا

هدف‌های جزئی:

- ۱- آشنایی با انواع نژادهای قاره‌ی امریکا
- ۲- آشنایی با علل و چگونگی ورود نژادهای سایر قاره‌ها به امریکا
- ۳- آشنایی با شرایط زندگی سیاه‌پوستان ایالات متحده‌ی امریکا و نام محل سکونت آنها
- ۴- آشنایی با دو تمدن مهم در قاره‌ی امریکا و قلمرو گسترش هر یک
- ۵- آگاهی از میزان رشد جمعیت در دو بخش امریکای شمالی و جنوبی
- ۶- آشنایی با نام پایتخت و یک بندر مهم ایالات متحده‌ی امریکا

هدف‌های رفتاری: دانش‌آموزان پس از پایان درس باید بتوانند:

- ۱- انواع نژادهای ساکن در قاره‌ی امریکا را نام ببرند و قلمرو تقریبی آنها را بیان کنند.
- ۲- منشأ سیاه‌پوستان امریکا و علت ورود آنها به امریکا را بیان کنند.
- ۳- درباره‌ی شرایط زندگی سیاه‌پوستان ایالات متحده در مقایسه با سفیدپوستان را توضیح دهند.
- ۴- دو شهر مهم سیاه‌پوست‌نشین ایالات متحده‌ی امریکا را نام ببرند.
- ۵- نام مقر سازمان ملل متحد، که بزرگترین شهر و بندر تجاری امریکا نیز هست، (نیویورک) نام ببرند.
- ۶- نیویورک و واشنگتن را روی نقشه نشان دهند.
- ۷- تفاوت رشد جمعیت را در قسمت‌های مختلف قاره‌ی امریکا بیان کنند.

و سایل مورد نیاز: نقشه‌ی سیاسی قاره‌ی آمریکا، نقشه‌ی پراکندگی نژادهای دو قاره‌ی آمریکا مندرج در کتاب، نقشه‌ها و عکس‌های کتاب درسی، گچ و تخته. درس را با استفاده از نقشه‌ی پراکندگی نژادها آغاز کنید و از دانش‌آموزان بپرسید که چه نژادهایی در آمریکا زندگی می‌کنند. روی تخته بنویسید سیاه‌پوستان، سفیدپوستان، بومیان و دورگه‌ها. ابتدا از دانش‌آموزان بخواهید که اطلاعات خود را درباره‌ی این نژادها بیان کنند و شما پاسخ‌ها را تکمیل کنید. از شرایط سخت زندگی سرخ‌پوستان و نابودی آنها به دست سفیدپوستان مهاجر و همچنین تبعیضی که بین سفیدپوستان و سیاه‌پوستان در ایالات متحده‌ی آمریکا وجود دارد (اختلاف دستمزد، شرایط نامناسب مسکن، فقر و ...) و منشأ و علت ورود سیاه‌پوستان به قاره‌ی آمریکا صحبت کنید و به شورش‌هایی که هر چندگاه یک بار به وسیله سیاه‌پوستان در ایالات متحده‌ی آمریکا صورت می‌گیرد اشاره کنید.

از دانش‌آموزان بپرسید دین اسلام در این مورد چه عقیده‌ای دارد؟ در مورد مخالفت اسلام با نژادپرستی و برتری تزکیه و تقوی بر نژاد و نسب توضیح دهید.

نام دو فرهنگ رایج در قاره‌ی آمریکا را روی تخته بنویسید و روی نقشه‌ی سیاسی محدوده و پراکندگی هر فرهنگ و کشورهای مربوطه را معین کنید. فعالیت‌های کتاب در کلاس به وسیله گروه‌های دانش‌آموزان پاسخ داده می‌شود. شما پاسخ‌های آنها را تصحیح کنید.

پاسخ صحیح فعالیت‌های کتاب:

۱- به آمریکای مرکزی و جنوبی، آمریکای لاتین گفته می‌شود.

۲- آمریکای مرکزی و جنوبی

۳- آفریقا. سیاه‌پوستان قاره‌ی آمریکا در واقع فرزندان و نوادگان برده‌های آفریقایی هستند که به وسیله سفیدپوستان برای کار در کشتزارها و معدن‌های این قاره به اجبار به این قاره آورده شدند. به همین جهت امروزه عده‌ی زیادی سیاه‌پوست در آمریکای شمالی و جنوبی زندگی می‌کنند.

۴- (پاناما) (ویاسایر کشورهای آمریکای مرکزی)

(کانادا) (ایالات متحده آمریکا)

(برزیل) (شیلی) (آرژانتین) (ویاسایر کشورهای آمریکای جنوبی)

۵- واشنگتن، نیویورک، شرق

نمونه‌ی پرسش‌های ارزش‌یابی:

۱- در آمریکای شمالی فرهنگ
غلبه دارد و در آمریکای مرکزی و جنوبی فرهنگ دارند.

۲- بزرگ‌ترین شهر و بندر ایالات متحده‌ی آمریکا بندر است.

۳- رشد جمعیت در آمریکای شمالی بیشتر است یا در آمریکای جنوبی و مرکزی؟

۴- تعیین کنید هر یک از عبارات زیر مربوط به کدام نوع نژادهای مردم در قاره‌ی آمریکا است؟

(سفیدپوست) (سیاه‌پوست) (سرخ‌پوست)

— به اجبار به قاره‌ی آمریکا آورده شدند. ()

— مهاجرانی هستند که به جستجوی ثروت و منابع طبیعی آمریکا به آنجا آمدند و سکونت گزیدند. ()

نواحی جغرافیایی جهان

امریکای لاتین: به مجموعه کشورهای امریکای مرکزی و امریکای جنوبی، امریکای لاتین گفته می‌شود. نام این منطقه و روش زندگی مردم آن معرف مهمترین وجوه فرهنگی ملل اروپای لاتین یعنی اسپانیا، پرتغال و فرانسه است. زبان اسپانیولی زبان رایج ۱۸ جمهوری این منطقه می‌باشد و فقط مردم دو کشور برزیل و هائیتی به ترتیب به زبان‌های پرتغالی و فرانسوی تکلم می‌کنند. مذهب مردم امریکای لاتین کاتولیک است که میراثی از اروپای مدیترانه‌ای است. بسیاری از وجوه فرهنگی امریکای لاتین نیز میراثی است از سرخ‌پوستان بومی و سیاهانی که در گذشته از آفریقا آورده شده‌اند و یا سایر گروه‌های غیراروپایی. با این حال بسیاری از وجوه یک فرهنگ مشترک لاتین در اغلب قسمت‌های امریکای مرکزی و جنوبی قابل تشخیص می‌باشد. این تمدن با تمدن امریکای شمالی که از بریتانیا و سایر کشورهای شمال غرب اروپا سرچشمه گرفته است، تفاوت چشمگیری دارد. هندغربی: این توضیح ممکن است «هندغربی» را با امریکای مرکزی مشتبه سازد؛ لازم است دقیق‌تر بیان شود.

گرینلند: گرینلند بزرگترین جزیره‌ی جهان است که در نزدیکی قطب شمال واقع است و حدود ۱/۵ برابر کشور ایران وسعت دارد. این جزیره در اقیانوس اطلس شمالی و در ۳۰۰ کیلومتری کشور ایسلند قرار دارد. تقریباً زمین قابل کشت و محصولات دائمی کشاورزی ندارد. بخش وسیعی از این سرزمین از صفحات عظیم یخ پوشیده شده است که قطر آن در پاره‌ای نقاط به ۳۰۰۰ متر می‌رسد تنها برخی جانوران

ساکنان اصلی و قدیمی قاره‌ی امریکا هستند.

()

۵- چرا سیاه‌پوستان آفریقا را به اجبار به قاره‌ی امریکا آوردند؟

۶- آیا سیاه‌پوستان ایالات متحده‌ی امریکا شرایط اقتصادی و اجتماعی مناسبی دارند؟

۷- در کدام شهرهای امریکا سیاه‌پوستان بیشتری زندگی می‌کنند؟

۸- مقر سازمان ملل متحد کدام شهر است؟

۱) شیکاگو ۲) واشنگتن

۳) لندن ۴) نیویورک

۹- فرهنگ انگلوساکسون در کدامیک از

کشورهای زیر وجود دارد؟

۱) کانادا ۲) برزیل

۳) آرژانتین ۴) مکزیک

دانستنی‌های معلم:

سرخ‌پوستان: بیشتر، سرخ‌پوستان در ایالات متحده‌ی امریکا و کانادا زندگی می‌کردند. اکثر آنها از شکار حیوانات و ماهی‌گیری امرار معاش می‌نمودند. همین‌طور از دانه و ریشه‌ی درختان تغذیه می‌کردند. بعضی از آنها به‌طور دائم در محلی سکونت داشتند و به زراعت مشغول بودند. در حالیکه بعضی دیگر به‌صورت کوچ از محلی به محل دیگر منتقل شده و از شکار حیوانات وحشی مانند بوفالو (گاو میش کوهاندار) تغذیه می‌شدند.

سرخ‌پوستان را از نژاد زردپوستانی می‌دانند که از قاره‌ی آسیا، از طریق تنگه‌ی برینگ، به قاره‌ی امریکا آمده‌اند.

است ولی در دوران جنگ جهانی دوم (سال ۱۹۴۱) طبق قراردادی با امریکا تحت حمایت امریکا قرار گرفت اما در سال ۱۹۵۳ طبق مصوبه‌ای در دانمارک، دارای ۲ نماینده در مجلس دانمارک شد. و بالاخره در سال ۱۹۷۹ پس از یک همه‌پرسی صاحب حکومت محلی و پارلمان گردید و در ژانویه ۱۹۸۱ به یک حکومت خودمختار محلی ارتقاء یافت.

و گیاهان خاص می‌توانند در حاشیه این سرزمین یخ بسته زندگی کنند. تابستان گرینلند کوتاه و سرد است و زمستانهای سخت و جانکاه دارد. این جزیره از جمعیت کمی برخوردار است که در نواحی جنوب‌غربی آن که عاری از زمین‌های یخی است به سر می‌برند. سابقاً این سرزمین تحت تصرف دانمارک بوده

عنوان درس: چه عواملی موجب پیشرفت اقتصادی امریکای شمالی شده است؟

هدف کلی: آشنایی با ویژگی‌های اقتصادی امریکای شمالی و امریکای جنوبی

هدف‌های جزئی:

- ۱- آشنایی با برخی علل پیشرفت و توسعه‌ی اقتصادی امریکای شمالی
- ۲- آشنایی با صادرات ایالات متحده‌ی امریکا
- ۳- مقایسه‌ی اقتصاد کشورهای امریکای لاتین با کشورهای امریکای شمالی
- ۴- آشنایی با چند محصول مهم کشاورزی امریکای جنوبی و مرکزی
- ۵- آشنایی با منابع زیرزمینی و طبیعی امریکای شمالی.

هدف‌های رفتاری: دانش‌آموزان پس از پایان درس باید بتوانند:

- ۱- عواملی را که موجب پیشرفت اقتصادی امریکای شمالی (ایالات متحده‌ی امریکا و کانادا) شده است بیان کنند.
- ۲- عوامل طبیعی و انسانی پیشرفت اقتصادی امریکای شمالی را دسته‌بندی کنند.
- ۳- صادرات مهم ایالات متحده‌ی امریکا را نام ببرند.
- ۴- چند محصول کشاورزی امریکای لاتین را نام ببرند.
- ۵- با استفاده از نقشه‌ی مصور اقتصادی منابع زیرزمینی و طبیعی امریکای شمالی را نام ببرند.

۶- اقتصاد امریکای شمالی و امریکای لاتین را با هم مقایسه کنند.

وسایل مورد نیاز: نقشه‌ی امریکا (طبیعی و سیاسی)، دیواری، تخته و گچ، عکس‌ها و نقشه‌های مصور اقتصادی کتاب.

روشن‌پیشنهادهای ارائه‌ی درس: ابتدا از دانش‌آموزان بخواهید به نقشه‌ی قاره‌ی امریکا (دیواری) توجه کنند و با توجه به آموخته‌های قبلی کشورهای امریکای شمالی (ایالات متحده‌ی امریکا و کانادا)، چند کشور امریکای مرکزی و چند کشور امریکای جنوبی را نام ببرند و دو پاره‌ی محدود‌ی امریکای شمالی و امریکای لاتین را بر روی نقشه نشان

از دانش آموزان بخواهید «آیا می دانید» کتاب را مطالعه کنند. برای آنها توضیح دهید که امریکای لاتین عمدتاً صادرکننده و تولیدکننده‌ی معادن و موادخام اولیه می‌باشد. برای اطلاع دانش‌آموزان می‌توانید به عواملی چون رشد جمعیت، میزان مصرف انرژی، دسترسی به پزشک و بهداشت، میزان باسوادی، درآمد سرانه و... اشاره کنید که در دو بخش امریکای شمالی و جنوبی چه تفاوتی با هم دارند. از دانش‌آموزان بخواهید فعالیت‌های کتاب را پاسخ دهند و خودتان پاسخ‌های صحیح را بگویید.

پاسخ صحیح فعالیت‌های کتاب:

- ۱- الف - گندم، ذرت، پنبه (مرکبات، انگور و توتون)
- ب - معادن زیرزمینی مثل نفت، نفت فلات قاره (کف دریا)، طلا، زغال‌سنگ و منابعی چون الوار، ماهی، رودهای پر آب، خاک حاصلخیز
- ج - کاکائو، قهوه، نیشکر
- ۲- محصولات کشاورزی بخصوص گندم (وذرت)، انواع کالاهای صنعتی، اسلحه
- ۳-

دهید و بگویید این دو قلمرو از نظر اقتصادی با یکدیگر تفاوت‌هایی دارند. همچنین برای دانش‌آموزان توضیح دهید که وقتی ما در گفت‌وگوهای روزمره یا تلویزیون و مطبوعات از امریکا صحبت می‌کنیم منظورمان ایالات متحده‌ی امریکاست و نه قاره‌ی امریکا و سایر کشورهای آن. سپس از دانش‌آموزان بخواهید که به نقشه‌های مصور اقتصادی کتاب توجه کنند و با سؤال و جواب از آنها و با توجه به راهنمای نقشه، محصولات کشاورزی، منابع و معادن، را نام ببرند و بلافاصله فعالیت شماره (۱) درس را پاسخ دهند. پاسخ‌های آنها را تصحیح کنید.

از دانش‌آموزان سؤال کنید که آیا کانادا و ایالات متحده‌ی امریکا از نظر صنعتی و اقتصادی پیشرفته و توسعه یافته می‌باشند؟ اگر بله، چرا؟

سپس درباره‌ی کشاورزی پیشرفته و صادرات گندم و ذرت و همچنین انواع صنایع مختلف سنگین و سبک که در داخل ایالات متحده‌ی امریکا وجود دارد توضیح دهید و عوامل مربوط به توسعه و پیشرفت امریکا و کانادا را بر روی تخته و به صورت جدول دسته‌بندی کنید. در یک ستون عوامل طبیعی و در ستون دیگر عوامل انسانی را بنویسید و درباره‌ی آنها شرح دهید.

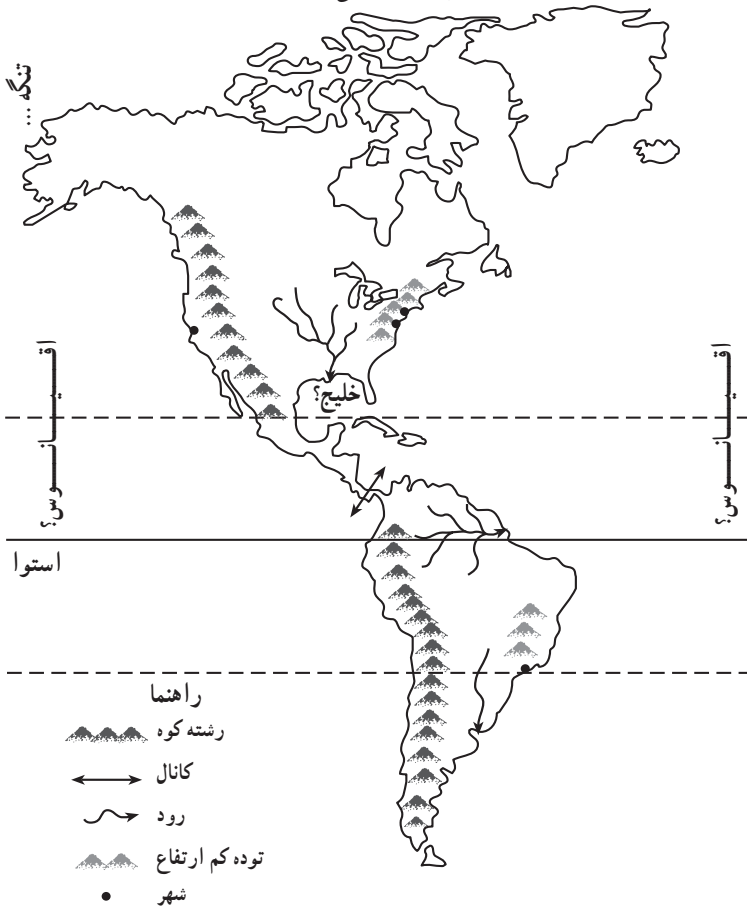
عوامل طبیعی	عوامل انسانی
<ul style="list-style-type: none"> - معادن زیرزمینی فراوان (زغال‌سنگ، نفت، طلا و ...) - آب‌وهوای متنوع - خاک‌های جلگه‌ای حاصل خیز و وسیع - رودهای پر آب - منابعی چون جنگل‌های فراوان، دسترسی به آب‌های دریاچه‌ها و ماهی 	<ul style="list-style-type: none"> - سرمایه‌ها و مهارت‌هایی که مهاجران اروپایی با خود آورده بودند - ویران شدن اقتصاد کشورهای اروپایی در جنگ جهانی دوم و آسیب ندیدن امریکا - جذب نیروی کار ماهر و دانشمندان و متخصصان سایر نواحی جهان

نمونه‌ی پرسش‌های ارزش‌یابی:

- ۱-۴ ایالات متحده‌ی آمریکا صادرکننده‌ی گندم و ذرت است. ()
- ۲- مهاجران اروپایی چه تأثیری در توسعه‌ی صنعتی امریکای شمالی داشتند؟
- ۳- آیا امریکای شمالی دارای منابع و معادن زیرزمینی فراوان است؟ بلی خیر
- چرا؟
- نمونه‌ی فعالیت‌های کتاب:
- * توجه: نقشه‌ی مصور اقتصادی کتاب برای مطالعه‌ی دانش‌آموزان است و ارزش‌یابی آن فقط در حد سؤالاتی که در فعالیت‌ها آمده است انجام می‌گیرد.

- ۱- در مقابل عبارات صحیح حرف (ص) و عبارات غلط حرف (غ) بگذارید.
- ۱-۱ کشورهای امریکای لاتین از نظر اقتصادی پیشرفته‌تر از کشورهای امریکای شمالی هستند. ()
- ۱-۲ کشورهای امریکای لاتین بیشتر تولید و صادرکننده‌ی منابع و معادن زیرزمینی و محصولات اولیه‌ی کشاورزی هستند. ()
- ۱-۳ امریکای شمالی فقط از نظر صنعت پیشرفته است و در کشاورزی و دام‌داری پیشرفتی ندارد. ()

نقشه‌ی گنگ طبیعی امریکا

نقشه گنگ قاره امریکا را در مدرسه تکثیر و جهت پاسخگویی به دانش‌آموزان بدهید.

نمونه‌ی پرسش‌های ارزش‌یابی:

- ۱- بر روی نقشه نام اقیانوس‌ها و خلیج را بنویسید.
- ۲- نام رودها و جلگه مهم امریکای شمالی و رودها و جلگه‌ی مهم امریکای جنوبی را بنویسید.
- ۳- نام توده‌های کم‌ارتفاع امریکای شمالی و جنوبی را بنویسید.
- ۴- نام رشته‌کوه‌های بلند و جوان امریکای شمالی و جنوبی را در غرب این قاره بنویسید.
- ۵- مدارات فرضی مشخص شده را نام‌گذاری کنید.
- ۶- نام کانال معروفی که آب‌های دو اقیانوس را به هم پیوند زده است و نام تنگه‌ای که امریکا را به آسیا مربوط می‌کند بنویسید.
- ۷- نقشه را به سلیقه‌ی خود رنگ‌آمیزی کنید.
- ۸- محل شهرهای واشنگتن و نیویورک را روی نقشه مشخص کنید.